Zorginstituut Nederland

Welzijn op Recept
Inzet van een welzijnscoach

IZA-doelgroep: Mensen met psychische problemen en ouderen met een kwetsbare gezondheid

Wat is de omgedachte praktijk mentale gezondheid?

In Nederland zien huisartsen en andere zorgverleners in de eerste lijn regelmatig (oudere) mensen met psychosociale klachten, zoals eenzaamheid en verlieservaringen. De oorzaken en oplossingen liggen vaak buiten het medisch domein.

'Welzijn op Recept' - en vergelijkbare initiatieven met een andere naam – is een landelijke werkwijze die eerstelijns zorg en het sociaal domein samenbrengt. Zo ontvangen mensen met psychosociale klachten snel de juiste zorg en ondersteuning. Het is een vorm van integrale zorg waarbij het leven van de patiënt centraal staat. Welzijn op Recept richt zich op patiënten die een groot scala aan klachten hebben die zowel lichamelijk als psychisch van aard kunnen zijn.

De huisarts beslist samen met de patiënt om een welzijnscoach in te zetten. De welzijnscoach is een sociaal werker, in dienst van een welzijnsorganisatie of gemeente, die de basistraining Welzijn op Recept heeft gevolgd. De welzijnscoach bespreekt de wensen en behoeften van de patiënt en leidt deze naar de juiste ondersteuning toe.

Meer dan 175 gemeenten zetten Welzijn op Recept in. Veel andere gemeenten hebben interesse om deze werkwijze over te nemen. Huisartsen kunnen Welzijn op Recept inzetten vanuit de bestaande Wmo-regelingen.

Kernelementen

- Patiënt krijgt inzicht dat klachten niet een medische oorzaak hebben, maar voortkomen uit sociaal maatschappelijke problemen.
- Benadering vanuit positieve gezondheid
- Samen met de patiënt vormgeven van het welzijnsrecept, een programma op maat.
- Organiseren van begeleiding naar passende activiteiten door een welzijnscoach.
- Zorg en welzijn werken samen.

Aandachtspunten

- Voor grootschalige implementatie moet bekeken worden wat er nodig is om de samenwerking tussen domeinen te stimuleren.
- Het stimuleren van vroeg signalering en het verwijzen naar een welzijnscoach door de huisarts.
- Meer aandacht nodig voor monitoring en evaluatie.

Wat levert het op?

Mensgerichtheid

- Patiënten die een welzijnsrecept hebben ontvangen, ervaren onder andere betere gezondheid en meer zelfvertrouwen.
- Patiënten krijgen sneller ondersteuning die past bij niet-medische hulpvragen.

Houdbaarheid

- Verwijzing naar een welzijnscoach levert een besparing op van € 463 per welzijnsrecept per jaar.*
- Sociale activering stelt opname in een verpleeghuis uit met ongeveer 3 maanden. De besparing is daarmee € 16.380 per persoon in de *Wet langdurige zorg*[1].
- De kosten van de welzijnscoach en activiteiten in het sociaal domein vallen buiten de *Zorgverzekeringswet*.

Duurzaamheid

- Het is aannemelijk dat de praktijk geen negatieve impact heeft op duurzaamheid.

**Pomp M. Welzijn Op recept. Effecten op zorggebruik en zorguitgaven. April 2023.*

Miriam Heijnders
coördinator Welzijn op Recept

"Een eenzame oudere vrouw vertelde dat ze door Welzijn op Recept weer onder de mensen komt. Ze voelt zich weer nuttig en ziet de toekomst rooskleurig tegenmoet. Ze slaapt weer beter en is minder naar de huisarts geweest. Daar doen we het voor."

Meer weten?

omg@zinl.nl

Dit is een uitgave van Zorginstituut Nederland, december 2023.

Aangedragen door InEen.

Dit is een voorbeeld. Zodra er voldoende soortgelijke praktijken in beeld zijn gebracht zal Het Zorginstituut de 'werkzame elementen' publiceren. De resultaten van dit praktijkvoorbeeld kunnen niet gebruikt worden als landelijke norm. U kunt geen rechten ontlenen aan de tekst op deze publicatie.